

ר' יוסף פוליסופיא (!) מיט זיין אן האנגרש וואש אלש בימים ההם גפאסירט איז אבר וויילן זעלכש ניט גהערט צו דער הויפט זאך פון ש"צ מאג איך דיזי שמועת ניט אל [נג, ב] דא הער שטעלן דען ווען מן וועלט אלי אום שטענדן שרייבן דיא באותו פעם גשעהן זיין זעלט אל דו פפיאר ניט קלעקן, רק דר עיקור איז דאש מן קיין רעכטן שורש פון דען שבתי צבי וייטר האט קענן גוואר ווערן איז דו דר טעם וויל מן אים גשיקט האט אין איין לנד וואו קיין יהודים וואונן. דו האבן יהודים מיט שוחד משתדל גוועזן אז וויא מיר אובן גמעלט האבן דו צוועלף זעק ליבן טאלר גקאשט האט דו מן אים גשיקט האט אויף זעלכן אורט וואו קיין יהודים וואונן אונ' רונט אום אויך ניט כד' דו קיין יהודים ווייטר זאל קענן פר פירן. אונ' מיר האבן אויך אובן גשריבן דו דיא חכמים ורבנים של קונשטנטינא מה גם חכמי אנדירנאפל ושאר קהילות האבן זעלכע חרמות גיגעבן בכל ארץ טירקייא דו מן דעם נאמן פון שבתי צבי ניט זאל גרענקן כי מתועב הוא גלייך איין עבודה זרה אונ' זיין עסקים גאנץ אונ' גר מיידן. דו האבן דיא חכמים דארום גטאן וויילן זא גר פיל מאמינים נאך אין טירקייא אונ' סולינעק אונ' איזמיר זיין גוועזן דיא נאך אן אים האבן מאמין גוועזן אונ' דיא חכמים האבן מורא גהאט דו ווידר פיל אן האנגרש מעכט קריגן אונ' ווידר איין אויף רור אין דר מדינה ארוועקן אלש דען זעלט חלילה קיין תרופה זיין למכתם של שונאי ישראל. בשביל זאת האבן

אך מכיון שזה איננו שייך לעיקר המעשה של שבתי צבי, על כן אינני רוצה לכתוב כאן את כל השמועות הללו [נג, ע"ב] שאם באנו לכתוב את כל המעשים שנתרחשו באותה השעה, כל הניירות לא יספיקו לכך. רק העיקר הוא שאי אפשר היה לדעת יותר שום שורש דבר אמיתי על שבתי צבי והטעם לכך הוא ששלחו אותו לארץ שאין בה יהודים. על זה השתדלו היהודים בשוחד כאשר כתבנו למעלה כי זה עלה שנים עשר שקים טאלר אריות כדי שישלחו אותו למקום כזה שאין יהודים דרים בו ובסביבתו שלא יוכל עוד להדיח יהודים. וגם כתבנו לעיל כי החכמים והרבנים של קונשטנטינופול ומה גם חכמי אדריאנופול ושאר הקהלות הוציאו חרמות כאלה בכל ארץ טורקיה לבל יזכירו שם שבתי צבי כי מתועב הוא כמו עבודה זרה ויתרחקו מכל עניניו. החכמים עשו זאת מפני שהיו עוד הרבה מאד מאמינים בטורקיה ובשלונקי ובאיזמיר שעוד הוסיפו להאמין בו והחכמים חששו פן ינהו אחריו עוד רבים ושוב יעורר מהומה במדינה ואז חלילה לא תהיה תרופה למכתם של שונאי ישראל. בשביל כך הוציאו חרמות חמורים כאלה שלא להזכיר

זיא זעלכי שטארקי חרמות גיגעבן דו מן אפילו זיין נאמן ניט גדענקן דארף מכל שכן אן אים מאמין זיין. אונ' זא איז ער ווייט פון יהודים הין וועק גשיקט גווארן. נון וואש איין גוטר פרומר יוד גוועזן איז דער האט זיין לעבי טאג ניט דארפן נאך אים פרעגן ווער וויל עובר זעלכן חרם הגדול זיין אונ' וואש מאמינים גוועזן זיין האבן אלרלייא שקרים אויש גטראכט אונ' איינר דעם אנדרן מבבלל גוועזן. יש מהם האבן גזאגט ער איז אין דר מדבר עזה דורט זיצט ער אין איין היל אונ' לערנט תורה, ושאר כוובים ושקרים וואש זיא ממציא האבן גוועזן איז אין להגיד ואין לספר. רק דיא יהודים אין טירקליא האבן זעלכש ניט דארפן הערן מכ"ש גלויבן אודר נאך דרצילן וועגן דען חרם דעם מיר אובן גמעלט האבן. דעשט וועגן ווייש קיין טירקשר יוד ניקש צו זאגן פון ש"ץ וואו ער גבליבן איז אודר וואו ער גשטארבן איז דען האט קיינר ניט דארפן נאך אים פרעגן. דעשט הלבן זאגן דיא מאמינים כהיום נאך בזה הלשון: לאז מיר איינר ווייזן וואו ש"ץ גבליבן איז אודר גשטורבן איז, זיא [נד, א] מאכן זיך אונטר אנגדר ווייז דו ער נאך לעבט אונ' נאך משיח זיין ווערט. דארום ווייש מן צו דיור צייט אין טירקליא. גר ניקש פון ש"ץ צו זאגן. אונ' דיא פר פירונג איז נוא מער אין דיזי מדינות אלש אין טירקליא דען דיא לייט דיא אויש דיזי מדינות אין טירקליא קומן זיין נייא שירק אונ' פראגן נאך ש"ץ קיין יהודי ווייש ניקש פון אים צו

אפילו את שמו ומכל שכן שלא להאמין בו. וכה נשלח הרחק מיהודים. ומעתה מי שהיה יהודי כשר ונאמן אסור היה לו לשאול עליו כל ימיו, כי מי זה ירצה לעבור על חרם גדול כזה ואלה שהיו מאמינים המציאו מיני שקרים והתעו איש את רעהו מהם שאמרו שהוא נמצא במדברה של עזה, ששם הוא יושב במערה אחת ולומד תורה וסיפרו עוד כוובים ושקרים שהמציאו, שאין להגיד ואין לספר. רק היהודים בטורקיה אסור היה להם לשמוע על זה ומכל שכן להאמין או לספר לאחרים בשל החרם שהזכרנו למעלה. על כן שום יהודי מטורקיה איננו יודע לספר כלום על שבתי צבי, היכן הוא או היכן מת, כי שום אדם לא היה רשאי לחקור עליו. על כן אומרים המאמינים עד היום הזה בזה הלשון: יראנו איש היכן הוא שבתי צבי או היכן מת, והם [נד, ע"א] מלמדים זה לזה כי הוא עודנו חי ועוד עתיד הוא להיות משיח. על כן אינם יודעים בטורקיה בזמן הזה לספר כלום על שבתי צבי. ועכשיו גדולה הטעות במדינותינו יותר מאשר בטורקיה כי הבאים מן המדינות הללו לטורקיה משתוקקים לדעת ושואלים על שבתי צבי ושום יהודי איננו יודע

זאגן, טרעפט ער איין מאמין אן מאכט ער אים שקרים וכזובים גנוגן גוואר אז ווען ער נאך כהיום לעבט אונ' ווערט משיח זיין זא דז אין דיין לענדער כהיום נאך לייט זיין דיא ממשות פון ש"צ האלטן אונ' דיא סיטרא אחר' שפילט דרונטר גלייך איין מעשה אין פרוסטיץ גשעהן איז גלייך מיר ווייטר אי"ה שרייבן ווערן.

נון איר ליבן לייט האב איך אייך דיין בשרייבונג דער הער גשטעלט אלש פארטינענט וואש איך מאנשי אמת גהערט האב אונ' וודאי אמת איז. האב נאך גר פיל אנדרי זאכן פון דיין שבתי צבי גהערט דר צילן וויילן אבר ניט ווייש דז אמת איז דען אלש וואש איך ניט גהערט האב פון וואקרי לייט אונ' אנדרי וואקרי לייט האבן דרויף ניט מעיד גוועזן זעלכש האב איך ניט בשריבן רק אנדרשט ניט אז וואש איך גהערט האב פון אנשים חשובים ואמיתים אונ' זעלכש אנדרי אנשים חשובים מעיד גוועזן דז זיא זעלברט גהערט אונ' גזעהן האבן דז זעלביג האב איך בשריבן אונ' אנדרשט ניקש: דען עש זיינן באותו ימים פיל שקרים אום גאנגן דז מן דען אמת פר דען שקר ניט האט קענן גלויבן וויא וואול מן זעלביג מול אלש גלויבט האט. אבר לאחר זאת האב איך כל ימי חקירה ודרישה גהאט דא האט מן יוא קענן גוואר ווערן וואש אמת אודר שקר גוועזן איז. דען איך האב מיט גר פיל רבנים אונ' וואקרי לייט גרעט דיא באותו זמן זעלברט זיין אין טורקייא

להגיד עליו כלום. אם פוגש הוא במאמין הרי מספר לו הלה שקרים וכזבים כאילו עדיין הוא חי גם היום ויהיה משיח. הרי שבארצות הללו ישנם אנשים המאמינים בשבתי צבי והסיטרא אחרא משחק, כמו שהיה מעשה בפרוסטיץ, כאשר נספר להלן אי"ה.

והנה, רעים אהובים, חיברתי לכם את כל ספור המעשה בפרטות מה ששמעתי מאנשי אמת ואשר וודאי לי שהוא אמת. שמעתי מספרים עוד הרבה דברים אחרים על שבתי צבי, אך מאחר שאינני יודע אם אמת הם, כל שלא שמעתי מפי אנשים מצויינים ואנשים מצויינים אחרים לא העידו על זה, את זה לא כתבתי. כי אם רק את אשר שמעתי מפי אנשים חשובים ואמיתיים ואנשים חשובים אחרים העידו כי הם עצמם שמעו וראו זאת, רק זאת כתבתי ולא יותר. כי באותם הימים היו נפוצים שקרים מרובים עד שאי אפשר היה להאמין באמת בשל השקר, אף שבאותה שעה האמינו בכל דבר. אולם לאחר מכן חקרתי ודרשתי כל ימי ואז עלה בידי לברר מה אמת ומה שקר היה. כי דברתי עם הרבה רבנים ואנשים מצויינים שהם בעצמם היו באותו זמן